

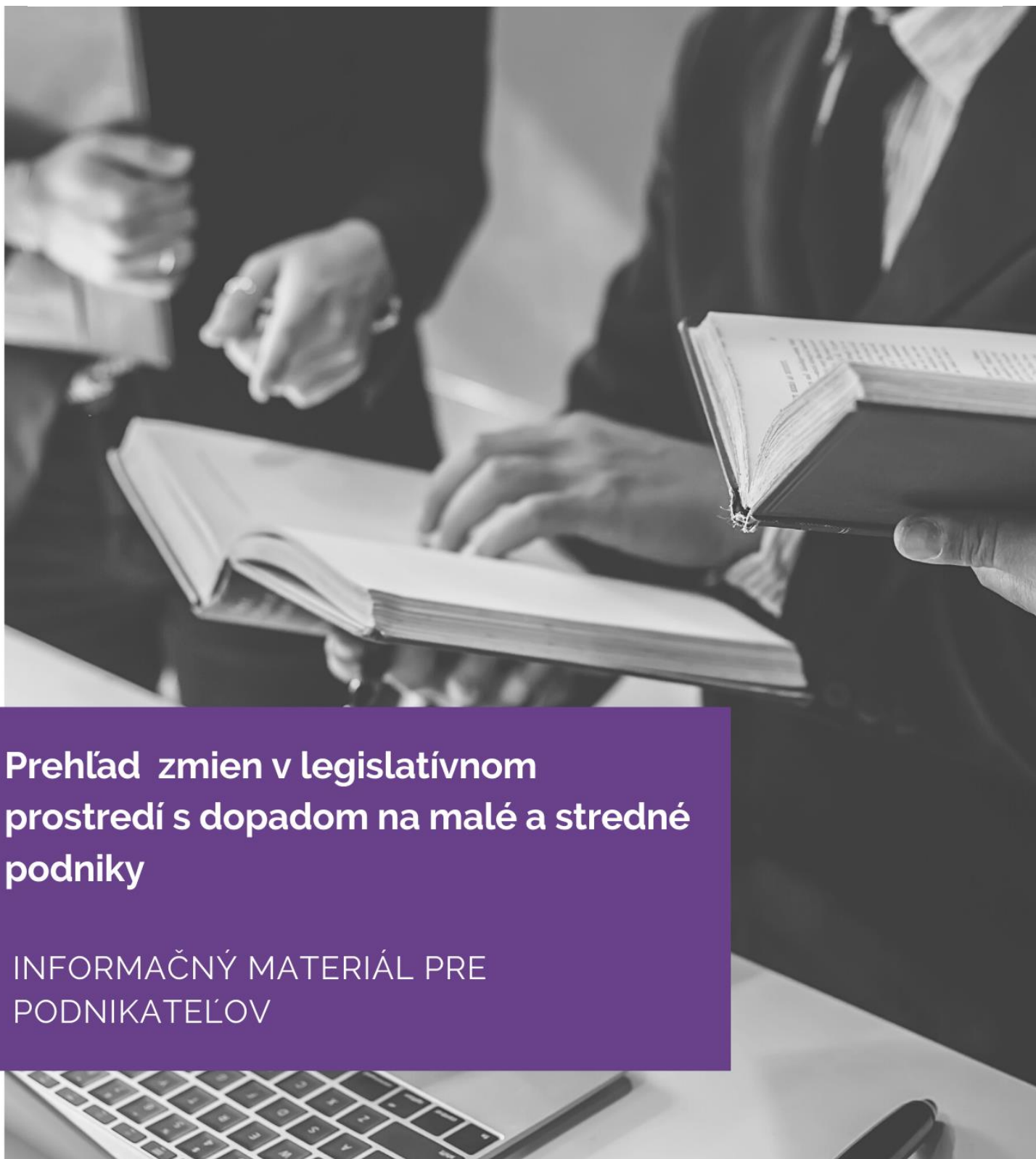
EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO
DOPRAVY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

INFORMAČNÝ MATERIÁL PRE
PODNIKATEĽOV

Slovak Business Agency |

www.monitoringmsp.sk |

Aktualizácia k 30.09.2023

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

Cieľom tohto dokumentu je informovať širokú podnikateľskú verejnosť o aktuálnych zmenách v legislatíve upravujúcej podmienky podnikania v Slovenskej republike, najmä s ohľadom na malé a stredné podniky (MSP). Dokument reflektuje najmä na zmeny prijaté za predchádzajúci štvrtrok, ale sú v ňom uvedené aj informácie o predpisoch, ktoré boli prijaté v skoršom období a ktoré v dohľadnej dobe iba nadobudnú účinnosť. Informácie v dokumente sú radené chronologicky podľa ich publikovania v Zbierke zákonov.

© SBA, Bratislava, 2023

Materiál bol vypracovaný na základe právneho stavu k 30.09.2023

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto brožúry nesmie byť reprodukováná, uchovaná v rešeršnom systéme alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom, vrátane elektronického, mechanického, fotografického alebo iného záznamu alebo akýmkoľvek systémom na ukladanie a vyhľadávanie informácií, bez predchádzajúcej dohody a písomného povolenia autora.

Neprešlo jazykovou úpravou.

Prehľad novelizovaných legislatívnych predpisov v sledovanom období

	Novelizovaný predpis	Názov legislatívneho predpisu	Pozn. ¹
1	Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 247/2023 o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách		1
2	Zákon č. 183/2023 Z. z. o dopravných prostriedkoch a prepravných prostriedkoch používaných na prepravu skazitelných potravín a o zmene a doplnení niektorých zákonov		1
3	Zákon č. 474/2013 Z. z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	Zákon č. 202/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 474/2013 Z. z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	2
4	Zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov		1
5	Zákon č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	Zákon č. 59/2023 Z. z., ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov	2
6	Zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony	Zákon č. 239/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony	2
7	Zákon č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov	Zákon č. 240/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov	2
8	Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov	Ústavný zákon č. 241/2023 Z. z., ktorým sa dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov	1
9	Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	Zákon č. 494/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
10	Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o	Zákon č. 201/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon	2

¹ Poznámka: charakter novelizácie: 1 - priama úprava zákona, 2 - komplexná úprava viacerých zákonov.

	súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov	Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov	
11	Zákon č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti a ktorým sa dopĺňa zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov	Zákon č. 211/2023 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti a ktorým sa dopĺňa zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov	2
12	Zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 346/2018 Z. z. o registri mimovládnych neziskových organizácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	Zákon č. 268/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 346/2018 Z. z. o registri mimovládnych neziskových organizácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	2
13	Zákon č. 261/2023 Z. z. o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov		1
14	Zákon č. 281/2023 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov		1
15	Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	Zákon č. 210/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
16	Zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	Zákon č. 293/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
17	Zákon č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	Zákon č. 301/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
18	Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov	Zákon č. 274/2023 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	2
19	Zákon č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov	Zákon č. 279/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov	1

20	Nariadenie č. 346/2023 Z. z. o poskytovaní podpory na kompenzáciu hospodárskej straty poľnohospodárom v dôsledku zvýšeného dovozu obilnín z Ukrajiny	Zákon č. 346/2023 Z. z. o poskytovaní podpory na kompenzáciu hospodárskej straty poľnohospodárom v dôsledku zvýšeného dovozu obilnín z Ukrajiny	1
21	Zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov	Zákon č. 189/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov	2
22	Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	Zákon č. 311/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
23	Zákon č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii v znení neskorších predpisov	Zákon č. 297/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii v znení neskorších predpisov	1

**ZMENY V LEGISLATÍVE S NADOBUDNUTOU ÚČINNOSŤOU
V 3.Q 2023 (01.07.2023 - 30.09.2023)**

Informácie o Opatrení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 247/2023 o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
opatrenie č. 247/2023 Z. z.	27.06.2023	01.07.2023

Schváleným opatrením sa **zvyšujú sumy základnej náhrady za používanie vozidiel pri pracovných cestách**. Ide o nárokovú náhradu pre zamestnanca vyslaného na pracovnú cestu.

Opatrením sa suma základnej náhrady za každý 1 km jazdy zvyšuje nasledovne:

- pre jednotopové vozidlá a trojkolky **na 0,071 eura**,
- pre osobné cestné motorové vozidlá **na 0,252 eura**.

Opatrením sa zároveň zrušuje opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 88/2023 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách.

Informácie o zákone č. 183/2023 Z. z. o dopravných prostriedkoch a prepravných prostriedkoch používaných na prepravu skazitelných potravín a o zmene a doplnení niektorých zákonov

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 183/2023 Z. z.	03.05.2023	01.07.2023

Prijatím nového zákona sa zabezpečuje vydávanie poverenia na vykonávanie technickej služby overovania, ktorá vykonáva skúšky dopravných prostriedkov a prepravných prostriedkov podľa dohody ATP (t. j. Dohoda o medzinárodných prepravách skazitelných potravín a o špecializovaných prostriedkoch) a vydáva príslušné osvedčenia pre dopravné prostriedky a prepravné prostriedky podľa dohody ATP.

Novým zákonom sa umožnilo, aby túto činnosť vykonávali okrem Technického a skúšobného ústavu Piešťany, š.p. aj iné podnikateľské subjekty, ak splnia predpísané požiadavky.

Pre prevádzkovateľov dopravných prostriedkov a prepravných prostriedkov vykonávajúcich prepravu skazitelných potravín nedochádza k žiadnej zmene, keďže dopravné prostriedky a prepravné prostriedky museli mať osvedčenie podľa dohody ATP aj v súčasnosti.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 474/2013 Z. z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 202/2023 Z. z.	18.05.2023	01.07.2023

Prijatou novelou sa zmiernuje tvrdosť zákona a jeho negatívny vplyv na vodičov a prevádzkovateľov vozidiel, ktorí boli doteraz **neprimerane prísne a viacnásobne sankcionovaní za prípadné porušenie jednotlivých povinností na úseku výberu mýta.**

Novelou sa ustanovuje, že za **viac správnych deliktov toho istého prevádzkovateľa vozidla spáchaných tým istým vozidlom sa v jednom konaní uloží len jedna pokuta**, tak ako to je uvedené aj v zákone o diaľničnej známke.

O viacerých správnych deliktoch toho istého prevádzkovateľa vozidla spáchaných rôznymi vozidlami sa rozhodne a pokuta sa uloží osobitne vo viacerých samostatných konaniach vedených podľa vozidla, ktorými bol správny delikt spáchaný.

Samostatné konania o všetkých správnych deliktoch toho istého prevádzkovateľa vozidla spáchaných viacerými vozidlami nie je možné spojiť do jedného konania ani o takýchto správnych deliktoch rozhodnúť jedným rozhodnutím.

Informácie o zákone č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 146/2023 Z. z.	17.02.2023	01.07.2023

Bol schválený úplne **nový zákon o ochrane ovzdušia**, ktorý spolu so svojimi vykonávacími predpismi transponuje až 11 smerníc Európskej únie do slovenského právneho poriadku a poskytuje tak **komplexnú právnu úpravu na úseku ochrany ovzdušia.**

Prijatým zákonom o ochrane ovzdušia:

- **sa zavádza osobitné povoľovanie stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia**, v ktorom budú určené rozhodujúce podmienky prevádzky zdroja vrátane emisných limitov,
- **sa ustanovuje regulácia vybraných osobitných činností**, ak sú vykonávané samostatne a nie sú spojené so stacionárnym zdrojom (takéto činnosti nebudú potrebovať individuálne povolenie),
- **budú posilnené kompetencie samospráv na regionálnej a miestnej úrovni**, vrátane možnosti vypracovania miestnych programov starostlivosti o kvalitu ovzdušia (obce budú mať právomoc všeobecne záväzným nariadením obmedziť prevádzkovanie vybraných malých zdrojov znečisťovania ovzdušia, zakázať vybrané osobitné činnosti na svojom území, napríklad domáce údenie uprostred obce alebo prijať rôzne opatrenia na obmedzenie cestnej dopravy),
- **sa zavádzajú pravidelné kontroly malých spaľovacích zariadení na tuhé palivá a kvapalné palivá**, ktoré budú vykonávať osoby s odbornou spôsobilosťou (okrem periodickej kontroly budú vykonávané aj kontroly obcou a inšpekciou na základe

podnetu spojené s odobraním vzorky popola alebo steru z komína na analýzu, pričom porušenie zákazu spaľovania odpadov fyzickou osobou bude riešené ako priestupok).

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 59/2023 Z. z.	17.02.2023	01.07.2023

Prijatím pozmeňujúceho návrhu k zákonu o dani z osobitnej stavby sa novelizuje aj zákon o Rozhlase a televízii Slovenska - t. j. **zrušujú sa koncesionárske poplatky občanov a nahrádzajú sa nárokovateľným príspevkom zo štátneho rozpočtu** v zákonom stanovenej výške, ktorý sa bude každoročne valorizovať o výšku inflácie.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 239/2023 Z. z.	21.06.2023	01.07.2023

Prijatou novelou zákona sa aj vzhľadom na závery Európskeho súdu pre ľudské práva upravuje existujúci prostriedok nápravy proti prierahom v správnych konaniach v podobe žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy tak, aby súd, ak zistí nečinnosť a žalobca bude žiadať o primerané finančné zadosťučinenie, mal možnosť už v tomto štádiu okrem uloženia odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy, uložiť žalovanému zaplatiť finančné zadosťučinenie.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 240/2023 Z. z.	21.06.2023	01.07.2023

Prijatou novelou zákona sa zavádza právo Slovenského pozemkového fondu (SPF) **odstúpiť od nájomnej zmluvy aj pred uplynutím dohodnutého času nájmu** v prípade, ak nájomca (napr. poľnohospodársky podnik) nevyužíva prenajaté pozemky riadnym spôsobom na dohodnutý účel a so starostlivosťou riadneho hospodára. O týchto zisteniach vyhotoví SPF **zápisnicu z vykonanej kontroly**, ktorá je podkladom pre odstúpenie od nájomnej zmluvy.

Dňom skončenia nájmu je **nájomca povinný vypratať prenajaté pozemky a odovzdať ich fondu v stave zodpovedajúcom druhu pozemku**, ak sa s fondom nedohodne inak.

Informácie o doplnení Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 241/2023 Z. z.	15.06.2023	01.07.2023

Bol prijatý ústavný zákon, ktorým sa **zavádza právo vykonať platbu za nákup tovarov a poskytnutie služieb v hotovosti**. Osobitný zákon následne stanoví podmienky a obmedzenia uvedeného práva.

Schválený bol aj pozmeňujúci návrh, ktorým **je možné prijatie platby v hotovosti odmietnuť z primeraných alebo všeobecne uplatňovaných dôvodov**.

Pozmeňujúcim návrhom sa ďalej zavádza, že **právo vykonať v banke alebo pobočke zahraničnej banky hotovostnú operáciu sa zaručuje**, a to bez obmedzení, ktoré prichádzajú v úvahe u iných príjemcov platieb. Ak by totiž banky nevydávali hotovosť, napr. cez bankomaty, hotovosť by postupne mohla zaniknúť a došlo by k porušeniu ústavného práva na hotovosť.

Uvedeným zákonom sa zabezpečuje, že platba v hotovosti ostane aj v budúcnosti ako jedna z dostupných platobných možností.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 494/2022 Z. z.	02.12.2022	01.07.2023

Bola prijatá novela zákona, ktorou sa **zavádza definícia rodinného podniku a podmienok rodinného podnikania**. Medzi najvýznamnejšie zmeny patrí:

- Novela zavádza definíciu rodinných podnikov, ktoré na rozdiel od bežných podnikov kladú dôraz na posilňovanie rodinných väzieb.
- Jednou zo základných podmienok pre priznanie statusu rodinného podniku je **vytvorenie rady rodinného podniku**, ktorá musí mať najmenej troch členov.
- **Rodinný podnik môže byť zaradený do evidencie rodinných podnikov** (t. j. evidovaný rodinný podnik) **alebo mu môže byť priznaný štatút registrovaného rodinného podniku** (t. j. registrovaný rodinný podnik).
- Novelou sa stanovujú aj **podmienky evidencie a registrácie rodinných podnikov**, ako aj podmienok získania, zániku a zrušenia štatútu registrovaného rodinného podniku (registrácia je dobrovoľná).
- V prípade registrovaných rodinných podnikov sa určuje **povinnosť použitia najmenej 12 % zisku po zdanení na posilnenie rodinných vzťahov**, najmä na vzdelávanie členov svojej rodiny, pripoistenie na dôchodkové zabezpečenie, rekreačné pobyty, zdravotnú starostlivosť a sociálnu pomoc.
- Registrovaný rodinný podnik má povinnosť sledovať v účtovníctve použitie 12 % zisku prostredníctvom tvorby analytických účtov.

- **Registrovaný rodinný podnik je povinný v písomnom styku uvádzať označenie „registrovaný rodinný podnik“ alebo skratku „r. r. p.“. Označenie „registrovaný rodinný podnik“ sa zapisuje aj do obchodného registra.**
- Registrácia rodinných podnikov môže byť v budúcnosti určujúca pre získanie priamej alebo nepriamej podpory.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 201/2023 Z. z.	18.05.2023	01.07.2023

Prijatou novelou sa **zakotvuje lehota na vydanie uznesenia k náhrade trov konania**, a to v trvaní 60 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bol nárok na náhradu trov konania účastníkovi priznaný.

Podľa doterajšej právnej úpravy o nároku na náhradu trov konania rozhodoval aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie skončilo - o výške náhrady trov konania rozhodoval súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydával vyšší súdny úradník. **Avšak absentovala lehota, do ktorej má byť uznesenie obsahujúce výšku náhrady trov konania vydané, po tom, ako bol už nárok súdnym rozhodnutím priznaný.**

Zakotvením lehoty na vydanie uznesenia k náhrade trov konania preto **dôjde k posilneniu právnej istoty účastníkov konania a zvýšeniu kvality fungovania súdneho systému.**

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti a ktorým sa dopĺňa zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 211/2023 Z. z.	23.05.2023	01.07.2023

Výška sumy, do ktorej budú možné platby v hotovosti, sa zjednotí na 15 000 eur pre fyzické aj právnické osoby. Vyplýva to z prijatej novely zákona, ktorú parlament definitívne schválil.

Poslanci v novele schválili aj pozmeňujúci návrh - **limit na platby v hotovosti sa bude vzťahovať aj na dobrovoľné dražby.** Cieľom je zamedziť praniu špinavých peňazí prostredníctvom dobrovoľných dražieb.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 346/2018 Z. z. o registri mimovládnych neziskových organizácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 268/2023 Z. z.	20.06.2023	07.07.2023

Prijatou novelou sa **odbúrava povinnosť evidencie druhu a čísla dokladu totožnosti u konečných užívateľov výhod v obchodnom registri a v registri mimovládnych organizácií.**

Obchodný register po novom nebude vyžadovať zapisovanie údajov o druhu a čísle dokladu totožnosti u konečných užívateľov výhod v prípade, **ak je konečným užívateľom výhod občan Slovenskej republiky.**

Rovnako nebude potrebné zapisovanie údajov o druhu a čísle dokladu totožnosti do registra mimovládnych organizácií u konečných užívateľov výhod v prípade, **ak je konečným užívateľom výhod občan Slovenskej republiky.**

Informácie o zákone č. 261/2023 Z. z. o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 261/2023 Z. z.	21.06.2023	25.07.2023

Prijatím nového zákona sa **zabezpečuje rovnováha medzi zlepšujúcim sa prístupom spotrebiteľov k spravodlivosti a poskytnutím primeraných záruk pre obchodníkov pred zneužívaním sporov, ktoré by neodôvodnene bránili podnikom vykonávať ich činnosť.**

Najzásadnejšie zmeny, ktoré zákon prináša:

- Ustanovujú sa podmienky na **zápis do zoznamu oprávnených osôb** a kritériá pre oprávnené osoby (združenia na ochranu spotrebiteľov), ktoré sa budú uchádzať o podávanie vnútroštátnych a cezhraničných žalôb na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov.
- Zavádza sa pravidlo, podľa ktorého **neúspešná strana znáša trovy konania, s výnimkou spotrebiteľa** (to je možné len výnimočne v dôsledku úmyselného konania alebo konania z nebanlivosti zo strany spotrebiteľa).
- **Žalovaný obchodník má** v konaní o žalobe na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov najneskôr do skončenia dokazovania **právo uplatniť na súde námietku preskúmania**, či oprávnená osoba spĺňa podmienky na zápis do zoznamu oprávnených osôb na podávanie žalôb na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov.
- **Zavádzajú sa povinné konzultácie oprávnenej osoby**, orgánu dohľadu alebo samoregulačného orgánu pred podaním žaloby o abstraktnej kontrole **s dotknutým obchodníkom s cieľom dosiahnuť, aby tento upustil od porušovania právnych predpisov.**
- Zavedenie fikcie, že rozhodnutie súdu/správneho orgánu ktoréhokolvek členského štátu o existencii porušenia kolektívnych záujmov spotrebiteľov môžu použiť strany

konania ako dôkaz na účely akejkoľvek ďalšej žaloby proti tomu istému obchodníkovi pre ten istý postup.

- **Zákon zároveň zavádza systém sankcií** (v prípade porušenia zákona) **a odmeňovania** (v prípade úspechu v konaní).
- **Týmto zákonom sa do slovenského poriadku preberá smernica Európskeho parlamentu a Rady o žalobách v zastúpení na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov.**

Informácie o zákone č. 281/2023 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 281/2023 Z. z.	20.06.2023	01.08.2023

Prijatým novým zákonom sa **upravuje všeobecná bezpečnosť výrobkov, povinnosti hospodárskych subjektov pôsobiacich v distribučnom reťazci pri výrobe, dovoze, distribúcii a predaji výrobkov, ako aj pôsobnosť orgánov dohľadu nad trhom s výrobkami.**

Zákon ustanovuje, kedy sa výrobok považuje za bezpečný, ako aj to, čo všetko je potrebné brať do úvahy pri posudzovaní bezpečnosti výrobku (vlastnosti výrobku, vplyv na iné výrobky, kategórie spotrebiteľov, ktoré môžu byť mimoriadne zraniteľné v prípade rizík pochádzajúcich z posudzovaných výrobkov).

Výrobok, ktorý nespĺňa požiadavky na bezpečnosť výrobku uvedené v zákone, sa považuje za nebezpečný výrobok.

Zákon za nebezpečný výrobok považuje tiež nebezpečnú napodobnenu, ktorej vlastnosti sa javia ako iné, než v skutočnosti sú, a ktoré preto ohrozujú zdravie a bezpečnosť spotrebiteľov. Za nebezpečné výrobky sa považujú výrobky, ktoré aj napriek tomu, že nie sú potravinami, majú formu, vôňu, farbu, obal, označenie, objem alebo rozmery, ktoré môžu spôsobiť, že **spotrebiteľia, najmä deti, si ich zamenia s potravinami** a v dôsledku toho ich môžu vkladať do úst, cmúľať alebo prehltnúť, čo by mohlo byť nebezpečné a zapríčiniť napríklad udusenie, otravu alebo zablokovanie tráviaceho ústrojenstva.

Novým zákonom sa taktiež **rušia právne predpisy** upravujúce požiadavky na bezpečnosť zapaľovačov, magnetických hračiek, výrobkov obsahujúcich biocídny dimetylfumarát, ako aj požiadavky na bezpečnosť textilných vlákien a priadzí, textilných usňových a odevných výrobkov z textilu a usne určených na priamy styk s pokožkou. **Zrušením uvedených právnych predpisov sa rušia osobitné požiadavky na bezpečnosť určitého okruhu výrobkov, čo znamená nižšie zaťaženie hospodárskych subjektov sprístupňujúcich tieto výrobky na trh.**

Novým zákonom sa zároveň zmiernujú podmienky predaja tovaru s minimálnou dobou trvanlivosti spočívajúce v tom, že **obchodník môže sprístupňovať na trh výrobky aj po uplynutí doby minimálnej trvanlivosti, ak spĺňajú požiadavky na bezpečnosť a spotrebiteľia sú pred kúpou upozornení na uplynutie doby minimálnej trvanlivosti.**

V rozsahu pôsobnosti zákona **ide o nepotravinárske výrobky, najmä o niektoré kategórie kozmetických výrobkov, čistiacich prostriedkov, biocídnych výrobkov a podobne,**

ktoré po uplynutí ich doby minimálnej trvanlivosti síce môžu stratiť na svojich vlastnostiach, ale ich použitie je pre spotrebiteľa naďalej bezpečné.

Novým zákonom sa upravujú taktiež sankčné ustanovenia vo vzťahu k povinnostiam vyplývajúcim z nového zákona o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

- Zavádza sa **inštitút zbavenia sa zodpovednosti obchodníka**, podľa ktorého mu nemožno uložiť pokutu, ak preukáže, že nemohol v čase sprístupňovania výrobku na trhu vedieť o skutočnosti, že výrobok nie je bezpečný.
- Významnou zmenou oproti doterajšej právnej úprave je **uloženie pokuty za nebezpečný výrobok iba hospodárskemu subjektu zodpovednému za prvé sprístupnenie výrobku na trhu Slovenskej republiky**, ktorý má sídlo alebo miesto podnikania na území Slovenskej republiky.
- Zákon zároveň výslovne ustanovuje **povinnosť nezačať správne konanie a neuložiť pokutu hospodárskemu subjektu v prípade, ak prijme dobrovoľné opatrenie primerané a dostatočné vzniknutej situácii**, prípadne splní nápravné opatrenie uložené orgánom dohľadu vo vzťahu k niektorým porušeniam zákona.
- Orgán dohľadu **uloží hospodárskemu subjektu, ktorý uvedie na trh alebo sprístupní na trhu nebezpečný výrobok, a to aj počas poskytovania služby**, ktorý spôsobí ujmu na živote alebo zdraví spotrebiteľa, **pokutu od 500 eur do 150 000 eur.**

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 210/2023 Z. z.	23.05.2023	01.08.2023

Na základe prijatého pozmeňovacieho návrhu k novele zákona, **Sociálna poisťovňa už nebude zverejňovať len zoznam neplatičov odvodov, ale aj zoznam zamestnávateľov, ktorí si neplnia povinnosti, ktorých dôsledkom je nedoplatok na poistnom.**

Zamestnávateľ bude povinný oznámiť zamestnancovi, že bol zverejnený v takomto zozname do 14 dní od zverejnenia, a to písomne alebo formou SMS či elektronickou poštou.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 293/2023 Z. z.	28.06.2023	01.08.2023

Na základe prijatej novely zákona **môže lekár špecialista poveriť všeobecného lekára predpisovaním liekov, a to najviac na tri mesiace.**

Všeobecného lekára môže na predpisovanie opraviť tiež lekár ústavnej zdravotnej starostlivosti pri prepustení pacienta z nemocnice. Všeobecný lekár zabezpečí predpisovanie humánneho lieku, zdravotníckej pomôcky a dietetickej potraviny na dobu maximálne troch mesiacov od 12. dňa prepustenia pacienta z ústavnej zdravotnej starostlivosti, čím sa docielia, aby mal pacient za dané obdobie dostatočný čas na zaradenie do ambulantnej starostlivosti odborného lekára.

Odporúčanie na predpisovanie sa má uvádzať v elektronickom zázname o poskytnutí ambulantnej zdravotnej starostlivosti alebo lekárskej správe, prípadne v elektronickom zázname alebo prepúšťacej správe pri prepustení osoby z ústavnej zdravotnej starostlivosti.

Novela tiež mení pravidlá pre nekomerčné klinické skúšania. Chce tak zlepšiť dostupnosť inovatívnej, efektívnejšej a bezpečnejšej liečby. Konanie pre povolenie skúšania sa má oslobodiť od správneho poplatku.

Rozšíriť sa má tiež možnosť na vydanie povolenia na použitie nových liekov pri ohrození života alebo pri riziku závažného zhoršenia zdravotného stavu pacienta. **Po novom by sa k nim mohli dostať aj osoby, ktoré neboli účastníkmi klinického skúšania.**

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 301/2023 Z. z.	28.06.2023	01.08.2023

Prijatou novelou zákona sa **zrušuje poplatok za navýšenie kapacity elektronickej štátnej schránky na portáli slovensko.sk, ktorú využívajú statisíce podnikateľov aj občanov.** Za zvýšenie kapacity schránky o 1 GB museli užívatelia doteraz platiť poplatok 10 eur ročne.

Odoteraz bude veľkosť schránky používateľa automaticky daná dostupnou kapacitou portálu slovensko.sk, čím sa posúva používateľský zážitok schránky bližšie k populárnym poskytovateľom e-mailových služieb.

Prijatou novelou zákona sa zároveň pripravuje posun v **automatizácii komunikácie podnikateľa a občana so štátom.**

- **Zavádza sa pre podnikateľov aj občanov možnosť automatizovaného sprístupnenia údajov, ktoré o nich eviduje štát vo svojich informačných systémoch, ako aj informácie o ich využívaní.**
- Uľahčuje sa digitalizácia životných situácií. **Novela zákona úradom (ministerstvám, Generálnej prokuratúre SR, NKÚ, zdravotným poisťovniam a podobne) ukladá povinnosť vzájomne si pri ich zabezpečovaní poskytovať súčinnosť ako aj poskytovať MIRRI SR údaje o stave spracovávaných podaní občanov.** MIRRI SR bude proces medzirezortnej spolupráce pri životných situáciách usmerňovať a koordinovať.
- Zjednocuje sa a upravuje postup pri riešení a nahlásovaní incidentov v oblasti kybernetickej bezpečnosti verejnej správy. Pre všetky orgány verejnej správy sa upresnili povinnosti podľa novely zákona a zaviedli sa pravidlá s dôrazom na prevenciu pred vznikom kybernetických incidentov.
- Taktiež sa zvyšuje dôraz na už existujúce povinnosti používať jednotný dizajn pre webové sídla verejnej správy a tiež povinný postup pri elektronizácii služieb. **Po novom na vytváranie mobilných aplikácií pri určených inštitúciách bude dohliadať MIRRI SR.**

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 274/2023 Z. z.	22.06.2023	01.08.2023

Bola prijatá novela, ktorou sa zamestnávateľom v potravinárstve a v živočíšnej výrobe **odpúšťajú poistné odvody za ich zamestnancov za polročné obdobie od augusta 2023 do januára 2024.**

Ide o poistné:

- na nemocenské poistenie,
- na starobné poistenie,
- na invalidné poistenie,
- na poistenie v nezamestnanosti,
- na financovanie podpory,
- do rezervného fondu solidarity.

Zamestnávateľ bude v tomto období **platiť iba poistné na úrazové poistenie a poistné na garančné poistenie. Opatrenie bolo zavedené z dôvodu vysokého rastu cien.** Účelom je pomôcť k zníženiu koncových cien základných potravín v obchodoch na Slovensku.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 279/2023 Z. z.	22.06.2023	01.08.2023

Prijatou novelou zákona sa **opätovne zavádza povinnosť viesť evidenciu o cenách tovarov, vrátane kalkulácií nákladov a zisku tri roky po predaji tovaru** aj pre vybraných predávajúcich, ktorí predávajú tovar, na ktorý sa nevzťahuje regulácia cien.

Predávajúci, ktorý predáva tovar, na ktorý sa nevzťahuje regulácia cien, nemá povinnosť, ak je:

- mikro účtovnou jednotkou podľa zákona o účtovníctve,
 - fyzickou osobou účtujúcou v sústave jednoduchého účtovníctva, ktorá ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie neprekročila **dve z nasledujúcich podmienok:**
1. celková suma majetku nepresiahla 350 000 eur, pričom celkovou sumou majetku sa rozumie suma zistená z výkazu o majetku a záväzkoch,
 2. obrat nepresiahol 700 000 eur, pričom obratom sa rozumejú príjmy z predaja tovaru a služieb.
 3. priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia nepresiahol desať, ALEBO

dve z vyššie uvedených podmienok prekročila len v jednom z dvoch po sebe nasledujúcich účtovných období, pričom v prvom z týchto dvoch účtovných období spĺňala aspoň dve z podmienok podľa prvého bodu.

Informácie o nariadení č. 346/2023 Z. z. o poskytovaní podpory na kompenzáciu hospodárskej straty poľnohospodárom v dôsledku zvýšeného dovozu obilnín z Ukrajiny

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 346/2023 Z. z.	23.08.2023	26.08.2023

Prijatým nariadením vlády SR sa implementuje vykonávacie nariadenie Európskej komisie, ktorým sa **stanovuje opatrenie núdzovej podpory pre odvetvie obilnín a olejnatých semien vo vybraných členských štátoch EÚ, vrátane Slovenskej republiky.**

Na základe uvedeného vykonávacieho nariadenia Európskej komisie môže Slovenská republika poskytnúť dotknutým poľnohospodárom finančné prostriedky z Európskej únie a štátneho rozpočtu.

Podpora sa poskytuje poľnohospodárovi:

- ktorý podal Pôdohospodárskej platobnej agentúre žiadosť o priame podpory na plochu za kalendárny rok 2023 a
- na ktorého bola na účely priamych podpôr na plochu poskytovaných za kalendárny rok 2022 v integrovanom administratívnom a kontrolnom systéme riadne evidovaná poľnohospodárska plocha, na ktorej sa ako najviac jedna skupina plodín pestovala pšenica alebo niektorá podskupina tejto skupiny plodín.

Podpora sa poľnohospodárovi poskytuje na hektár poľnohospodárskej plochy v základnej sume 38,42 eur.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 189/2023 Z. z.	10.05.2023	01.09.2023

Prijatou novelou zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti sa **čiastočne zužuje pôsobnosť zodpovedných osôb, ktoré vykonávajú svoju činnosť na základe zmluvy a pôsobia mimo organizácie zamestnávateľa (externé zodpovedné osoby).**

Nad'alej je možné delegovať niektoré úlohy zamestnávateľa na takéto externé zodpovedné osoby, a to v rozsahu prijímania a potvrdzovania oznámení závažnej protispoločenskej činnosti. Zamestnávateľa, ktorí zamestnávajú menej ako 250 zamestnancov a nie sú orgánmi verejnej moci môžu poveriť externé zodpovedné osoby aj preverovaním oznámení, avšak **nad'alej zamestnávateľovi zostáva povinnosť vykonávať preverovanie oznámení aj zodpovednou osobou v rámci jeho organizácie (internou zodpovednou osobou).**

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 311/2023 Z. z.	28.06.2023	01.09.2023

Na základe prijatej novely zákona sa **umožňuje dokončenie projektov, ktoré sa nestihnú celé zrealizovať do konca roka 2023, a to umožnením financovania týchto projektov aj z nových eurofondov.** Uvedená zmena prináša možnosť priameho zazmluvnenia pre dofinancovania už predtým zazmluvnených projektov, vďaka čomu nebude potrebné nanovo vyhlasovať výzvy.

Po novom teda poskytovateľ nebude musieť vyhlasovať výzvu a prijímateľ nebude musieť predkladať žiadosť – prebehne iba jednoduché posúdenie administratívnych podmienok.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 297/2023 Z. z.	22.06.2023	01.09.2023

Bola prijatá novela, na základe ktorej **môže Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR (ÚNMS) poveriť vykonávaním niektorých činností slovenského národného normalizačného orgánu inú právnickú osobu.**

V prvej etape ÚNMS plánuje postupovať podľa českého modelu, ktorý v Českej republike funguje už viac ako päť rokov. Zachová si tak postavenie slovenského národného normalizačného orgánu a poverenú právnickú osobu poverí vykonávaním len niektorých činností v oblasti technickej normalizácie. **V prípade, že by ÚNMS v ďalšej etape poveril túto právnickú osobu vykonávaním všetkých činností slovenského národného normalizačného orgánu, nadobudne poverená právnická osoba dňom oznámenia Európskej komisii postavenie slovenského národného normalizačného orgánu.**

Tvorbe novely zákona predchádzala aj analýza fungovania technickej normalizácie v ostatných členských štátoch Európskej únie, kde je štandardom, že technická normalizácia je oddelená od orgánu štátnej správy.